

ზურაბ ჯორბენაძე

სასამართლოს რეფორმა და მართლმსაჯულების პრობლემები

ვისაც დღევანდელ საქართველოში სამართალდამცავ და სასამართლო სისტემასთან რაიმე შეხება ჰქონია, ალბათ დამეთანხმება, რომ დღეს საქართველოში მოქმედ მართლმსაჯულების სისტემას რეალურად აქვს პრობლემები და ეს პრობლემები სხვადასხვა სახისაა. თუ ვარდების რევოლუციის შემდეგ 2004-2005 წლებში „საზღვარგარეთული“ საერთაშორისო და ადამიანის უფლებათა დამცველი ორგანიზაციები საქართველოში ჩატარებულ რეფორმებს მიიჩნევდნენ პროგრესულად და დემოკრატიულად, დღეს უკვე „საზღვარგარეთული“ ორგანიზაციებიც ღიად გამოხატავენ უკმაყოფილებას იმის გამო, რომ ქართულ მართლმსაჯულებას უკვე არა აქვს ისეთი მაღალი ნდობა, არც ქვეყნის შიგნით და არც ქვეყნის გარეთ.

საქართველოში მოქმედი პრაქტიკოსი სპეციალისტები და სამეცნიერო წრეების წარმომადგენლები უკვე აშკარად აფიქსირებენ თავიანთ პოზიციას, თუ რასთან გვაქვს საქმე და რა მდგომარეობაა შექმნილი საქართველოში. მოდით თანმიმდევრობით გავადევნოთ თვალი 1998-1999 წლებიდან, ანუ სასამართლო რეფორმის დაწყებიდან დღემდე, რა მივიღეთ რეალურად რეფორმის შემდეგ და არის თუ არა დღევანდელი ქართული სასამართლო დამოუკიდებელი?!

1998 წელს „მოქალაქეთა კავშირის“ შიგნით გაჩენილმა ახალგაზრდა რეფორმატორთა შტომ დაიწყო ე.წ. სასამართლო რეფორმა, რასაც თავის მხრივ სათავეში ჩაუდგა აწ გარდაცვლილი ზ. ჟვანია, ნინო ბურჯანაძე და შემდგომში იუსტიციის მინისტრი მიხეილ სააკაშვილი. ამ რეფორმას უშუალოდ ხელმძღვანელობდნენ მ. სააკაშვილი, ზ. ადეიშვილი და შემოდგომში იუსტიციის საბჭოს ყოფილი მდივანი დ. მუმლაძე. მაშინ ჩატარებული რეფორმა შემოიფარგლა იმით, რომ სასამართლოში მოქმედი მოსამართლეები დაითხოვეს და მათ ადგილას დანიშნეს 1998-1999 წლებში იუსტიციის საბჭოს მიერ ჩატარებული გამოცდაჩაბარებული იურისტები. მოსამართლეთა კადრების ცვლა მოხდა ქართული პრინციპით, ანუ მოსამართლეთა თანამ-

დებობებზე დაინიშნენ იუსტიციის საბჭოს წევრთა გამოცდაჩაბარებული კურსელები და მეგობრები, ასევე უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა მეგობრები. რამაც მაშინ შექმნა პირველი საფეხური იმისა, რომ ჯერ კიდევ ხელისუფლებაში არმყოფ „ახალგაზრდა რეფორმატორებს“ მისცა საშუალება ერთგვარად ეკონტროლებინათ მათივე დანიშნული მოსამართლეები. დღეს მოქმედი იუსტიციის მინისტრი და გენერალური პროკურორი და დღეს მოქმედი უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე და სააპელაციო სასამართლოს თავმჯდომარე, (რომელიც ამავე დროს არის იუსტიციის საბჭოს მდივანი, ხოლო უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე არის იუსტიციის საბჭოს თავმჯდომარე) იმ დროისთვის ღიად არ ჩანდნენ და თავიანთ ინტერესებს ფარულად ატარებდნენ, რომლის საბოლოო მიზანი იყო ტოტალური კონტროლი სასამართლოს სისტემაზე. მაშინ სასამართლოში მოქმედი მოსამართლეები კორუპცირებულიობის მიზეზით გაათავისუფლეს და ახლად დანიშნულ მოსამართლეებს იმ დროისთვის წარმოუდგენლად მაღალი ხელფასები დაუნიშნეს, რაც რეფორმამდელი მოსამართლის ხელფასზე ათჯერ მეტი იყო. ამ ფაქტმა ახალდანიშნული მოსამართლეები თავიანთ დამნიშვნელზე დამოკიდებულები გახადა. ამ რეფორმის პარალელურად იმ დროისთვის იუსტიციის სამინისტრომ, იუსტიციის საბჭომ და მათთან დაახლოებულმა წრეებმა შექმნეს არასამთავრობო ორგანიზაციები და საადვოკატო და საკონსულტაციო ბიუროები, რაც ერთგვარ ბიზნესად იქცა. მათ კარგად იცოდნენ, რომ მათივე დანიშნული მოსამართლეები საქმეებს მათ სასარგებლოდ გადაწყვეტდნენ, რაც გახდა კიდევ ახალი ფორმის კორუფციის წყარო. თუმცა ახალდანიშნულ მოსამართლეებს გამოცდა ჰქონდათ ჩაბარებული, მაგრამ არ გამოირჩეოდნენ მაინცდამაინც დიდი კომპეტენტურობით, რადგან ზოგიერთი მათგანი განჩინებას და დადგენილებას ერთმანეთისაგან ვერ ასხვავებდა და ვერ წერდა.

ახლა ერთი წუთით საკადრო პოლიტიკა გვერდზე გადავდოთ და თავალი გადავავლოთ საკანონმდებლო ბაზას. მაშინ, თუ კარგად მახსოვს, ჯერ კიდევ მოქმედებდა ცოტათი შესწორებული სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი და სისხლის სამართლის მატერიალური კოდექსი, რომელიც ასევე შესწორებული ვარიანტი იყო და ჯერ კიდევ გაუდა ს.ს.რ.კ-ის დროინდელ კოდექსს.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი მაშინ ახლად იდგამდა ფეხს. ხოლო სამოქალაქო კოდექსის მატერიალური ნაწილი გერმანული სამართლიდან იქნა გადმოქართულებული. ის კარგად გადმოწერეს აწ განსვენებული დიდი ქართველი იურისტის, პროფესორ სერგო ჯორბენაძის მიერ გერმანიაში სასწავლებლად გაგზავნილმა ლადო ჭანტურიაძემ, თედო ნინიძემ და ჯონი ხეცურიანმა. ეს გადმოწერილი სამოქალაქო კოდექსი, მართალია, უფრო პროგრესული

იყო ვიდრე მანამდე მოქმედი საბჭოთა სამოქალაქო კოდექსი, მაგრამ არაფრით არ მოერგო ქართულ რეალობას. ამიტომაც, მიუხედავად მას შემდეგ გასული თხუთმეტი წლისა (სამოქალაქო კოდექსი მივიღეთ 1997 წელს), მოქალაქეთა და იურისტთა დიდი ნაწილისათვისაც დღესაც პრაქტიკულად გამოუსადეგარი და გაუგებარია.

შედარებით უკეთესი მდგომარეობაა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის კუთხით, რომელიც შეიძლება შედარებით პროგრესულად ჩაითვალოს, მაგრამ 2009-2011 წლებში შეტანილმა ცვლილებებმა სააპელაციო სასამართლოს და უზენაეს სასამართლოს პრაქტიკულად წართვა თავისი ძირითადი, საქმის განხილვის ფუნქცია — და სააპელაციო სასამართლოს, სამოქალაქო პალატას და უზენაესი სასამართლოს საკასაციო პალატას უფლება მისცა საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე, ერთპიროვნულად უთხრას უარი აპელანტ და კასატორ მხარეს საქმის განხილვაზე. ამ უფლებას დაერქვა დასაშვებობის პრინციპი, რაც პრაქტიკულად ნიშნავს იმას, რომ სასამართლომ უარი თქვა საქმის მინიმუმ ორ ინსტანციაში განხილვის ვალდებულებაზე რაც კონსტიტუციით ჰქონდა გარანტირებული. ხელისუფლების მიერ ეს ცვლილება წარმატებულად იქნა გამოყენებული არასასურველი მომჩივანი მხარეების მოსაცილებლად და შესაძლებელი გახდა კერძო საკუთრების წარმართვა ოპოზიციურად განწყობილი მოქალაქეებისა და ბიზნესმენებისათვის. ვინაიდან ხელისუფლებას უკვე გარანტირებული აქვს, რომ მის მორჩილებაში მყოფი სასამართლო სისტემა ადვილად შეძლებს უარი უთხრას არასასურველ მომჩივან მხარეს, რომელიც ხელისუფლების მხრიდან დატერორებული და ქონებაწართმეულია.

დაუგებრუნდეთ ახლა პირველთქმულს და გაგადევნოთ თვალი სასამართლო რეფორმის მიმდინარეობას 2001-2003 წლებში და „ვარდების რევოლუციის“ შემდეგ. 2001-2003 წლებში სასამართლო რეფორმა გაგრძელდა იმით, რომ გარდა კადრების ცვლილებისა, ანუ მათთვის არასასურველი მოსამართლეების მათთვის სასურველი კადრებით შეცვლისა, თბილისში მოქმედი ათი რაიონული სასამართლო გაერთიანდა ჯერ ხუთ სასამართლოდ, სადაც თავმჯდომარეებად დაინიშნენ მათთან დაახლოებული პირები, ხოლო შემდეგ ეს ათი სასამართლო გაერთიანდა ერთ საქალაქო სასამართლოდ. რამაც საშუალება მისცა „ახალგაზრდა რეფორმატორებს“ უფრო ქმედითი და ტოტალური კონტროლი დაენერგათ სასამართლოში. ასევე თბილისის მაგალითზე შეიქმნა აღმოსავლეთ საქართველოში თბილისის საოლქო სასამართლო და დასავლეთ საქართველოში ქუთაისის საოლქო სასამართლო, რამაც „ახალგაზრდა რეფორმატორებს“ საშუალება მისცათ გაეფართოვებინათ სასამართლოზე კონტროლის არეალი, რაც დღეს მოქმედი ტოტალური კონტროლისთვის მეორე საფეხური იყო.

უკვე იმ დროისათვის ხელისუფლებაში მყოფი „რეფორმატორები“ გაე-

თიშენ გამზრდელ პარტიას, „მოქალაქეთა კავშირს“ და ხალხის მასების უკმაყოფილების ფონზე ადვილად მოახერხეს ხელისუფლების ხელში ჩაგდება. რაც ძირითადად განპირობებული იყო არამართო სოციალური ფონით, არამედ ადამიანის უფლებათა დაცვაზე აპელირებით. დღევანდელმა მდგომარეობამ ნათლად გამოაჩინა, რომ „ახალგაზრდა რეფორმატორთა“ რეალურ მიზანს ადამიანის უფლებების დაცვა კი არა, არამედ ხელისუფლებაში მოსვლა და არასასურველ მოწინააღმდეგეთა ტოტალური კონტროლი წარმოადგენდა.

დღეს დიდი კამათი და აზრთა სხვადასხვაობაა იმ საკითხზე, თუ როგორ მოახერხა დღეს მოქმედმა ხელისუფლებამ დემოკრატიულობის საფარით ქვეყნის შიგნით ტოტალური კონტროლის დამყარება. ჩემი აზრით, ეს მიღწეულ იქნა სასამართლო სისტემაზე ტოტალური კონტროლის დამყარებით, რამაც დღეს მოქმედ ხელისუფლებას მისცა საშუალება ლეგიტიმაცია მიენიჭებინა ნებისმიერი ნაბიჯისთვის, რაც მათი გუნდისათვის იყო მისაღები.

პირველ ყოვლისა, 2003 წლის ე. წ. ვარდების რევოლუციის შემდეგ ხელისუფლებაში მოსულმა ძალებმა გადაწყვიტეს, ხელში ჩაეგდოთ ქვეყანაში მოქმედი ყველა ბიზნესი და გაეკონტროლებინათ ყველა სფერო. მათ მიერ გადაღებული პირველი ნაბიჯი იყო მასობრივი დაპატიმრებები კორუმპირებულობის მოტივით, ამას მოჰყვა უფრო მასობრივი დაპატიმრებები, რომელიც გათვლილი იყო ხალხის დაშინებაზე. ამ ყველაფრისთვის საჭირო იყო სამართლებრივი ფორმის მიცემა, რაშიც გადამწყვეტი სიტყვა სასამართლოს უნდა ეთქვა. აქ უკვე დაიწყო სისტემური ცვლილებები საკანონმდებლო დონეზე. პირველ ყოვლისა, სამართლებრივი სისტემა შეიცვალა, რაც გამოიხატება იმით, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 91-ე მუხლში შეტანილი ცვლილებით პროკურატურა გათავისუფლდა სასამართლოს კონტროლისაგან. ამავე დროს ცვლილება შევიდა „აღმასრულებელი ხელისუფლების შესახებ“ კანონში და კონსტიტუციაში ჩაიწერა, რომ პროკურატურა არის აღმასრულებელი ხელისუფლების ორგანო. ამ ცვლილებით, მაშინ მოქმედმა გენერალურმა პროკურორმა ირაკლი ოქრუაშვილმა, ხოლო შემდეგ მისმა შემცვლელმა ზ. ადეიშვილმა მიიღო განუსაზღვრელი ძალაუფლება სასამართლო სისტემის გაკონტროლებისა. ამ კუთხით შემდეგი ნაბიჯი იყო 2005-2006 წლებში სისხლის სამართალში, სისხლის სამართლის პროცესში და ადმინისტრაციულ სამართალში განხორციელებული ცვლილებები, რაც გამოიხატება სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში და სისხლის სამართლის მატერიალურ ნაწილში შეტანილი ცვლილებებით. კერძოდ, შემოღებულ იქნა საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტი; პარალელურად სისხლის სამართლის მატერიალურ ნაწილში გამკაცრდა სასჯელები, გაიზარდა სასჯელთა

ქვედა ზღვარი და მაქსიმალურად გაიზარდა სასჯელთა ზედა ზღვარი. ამ ცვლილებების გვირგვინი იყო პრეზიდენტის მიერ გამოთქმულ „ნულოვან ტოლერანტობაზე“ მორეგებული ცვლილებები, რამაც მაქსიმალურად გაზარდა სასჯელები. კერძოდ, 59-ე მუხლში შეტანილი ცვლილებით, მთლიანად შეიცვალა სასჯელთა შეკრების წესი და დამკვიდრდა სასჯელთა მთლიანად შეკრება როგორც დანაშაულთა ერთობლიობის, ისე სასჯელთა შეკრებისა და განაჩენთა ერთობლიობის დროს. ამ ცვლილებამ გამოიწვია წვრილმანი და საშუალო სიმძიმის დანაშაულებისათვის სასჯელთა ტოტალური გაზრდა.

რეალურად ამ ცვლილებათა შედეგად მივიღეთ სოციალურად გაჭირვებული მოსახლეობის, სოციალურ ფონზე ჩადენილი წვრილმანი დანაშაულებისათვის დიდი სასჯელებით დაშინების და დაუმორჩილებელი ნაწილის ციხეებში გამოკეტვის შესაძლებლობა. ეს ისევ და ისევ მიმართული იყო ოპოზიციურად მოაზროვნე საზოგადოების დაშინების და არასასურველი მოწინააღმდეგეების განეიტრალებისა და ფიზიკურად განადგურებისთვის.

დღეს მოქმედ ხელისუფლებას 2004-2005 წლებში უკვე დაჭერილი ჰყავდა მისთვის არასასურველი მოწინააღმდეგეები. იმ დროს დაიწყო ბიზნესების წართმევისა და გაკოტრების პროცესი, რასაც ასევე სჭირდებოდა სამართლებრივი შენიღბვა და კანონიერი სახის მიცემა. ამის უზრუნველსაყოფად სისხლის სამართალში შეტანილი ცვლილებებით კრიმინალიზებულ იქნა ისეთი მატერიალური სახის საკითხები, რასაც შედეგად სისხლის სამართლის კოდექსში ბევრი ისეთი ეკონომიკური დანაშაულის გაჩენა მოჰყვა, რომელმაც ხელისუფლებას საშუალება მისცა დაჭერილი, მისთვის არასასურველი ბიზნესმენისათვის წაერთმია ბიზნესი, ფული და ქონება. სანამ ამას საკანონმდებლო სახეს მისცემდნენ, 2004-2006 წლებში ფინანსური დანაშაულების კრიმინალიზაცია ზღებოდა წმინდა რეკეტის პრინციპით, რაც ნიშნავდა იმას, რომ არასასურველ ბიზნესმენებს ან ხელისუფლების მოწინააღმდეგე მოქალაქეებს დაჭერის შიშით ართმევდნენ ფულს, ქონებას და ბიზნესს. კარგად გახსოვთ, ალბათ, 2005-2007 წლებში მოქალაქეებს და ბიზნესმენებს როგორ უჩნდებოდათ სურვილი ღამის 12 საათზე ერუქებიანათ სახელმწიფოსთვის თავიანთი ქონება და ბიზნესი. ასევე მოქმედ პრაქტიკოს იურისტებს კარგად გეხსოვებათ გაურკვეველი ფონდები, რომელთა ანგარიშებზეც ირიცხებოდა ასეთი რეკეტის გზით მოპოვებული მილიონობით თანხები, ამ თანხების ასავალ-დასავალი დღესაც უცნობია საზოგადოებისათვის.

უკვე საზოგადოების ფართო მასებისათვის ნათელი გახდა, რომ დემოკრატიულობის შირიმით ქვეყანაში მკვიდრდებოდა ტოტალური ტერორი და განსხვავებულად მოაზროვნე მოქალაქენი ქვეყნის მტრად, კონკრე-

ტულად, რუსეთის აგენტებად ცხადდებოდნენ. ამ შემთხვევაშიც საჭირო გახდა სრული კონტროლის დამყარება სასამართლო სისტემაზე, რაც, პირველ ყოვლისა, განხორციელდა პროკურატურის სისტემაში საკადრო ცვლილებებით, კერძოდ, პროკურატურიდან კორუპტირებულობის მოტივით ეტაპობრივად დაითხოვეს გამოცდილი და პროფესიონალი კადრები; მათ ადგილას დანიშნეს ახალგაზრდები, რომლებიც, მართალია, კვალიფიციურობით ვერ დაიკვეხნიან, მაგრამ გამოირჩევიან მორჩილებითა და ყოველგვარ დავალებათა უსიტყვო შესრულებით.

სასამართლო სისტემაში ასევე განხორციელდა უპრეცედენტო ცენტრალიზაცია, რაც გამოიხატა, ერთი მხრივ, სასამართლოების გამსხვილებით და, მეორე მხრივ, მოსამართლეთა არასასურველი ნაწილის მასობრივი დათხოვნით, რომელთა ადგილებზეც დანიშნეს უკვე მოქმედ სისტემაში მომუშავე ყოფილი ახალგაზრდა პროკურორები და მოქმედ მოსამართლეთა თანამემშვეები, რომლებიც არჩეულ იქნენ უსიტყვო მორჩილების პრინციპით, მაგრამ მოქმედმა ხელისუფლებამ ესეც აღარ იკმარა და სასამართლოს სისტემაში დააამკვიდრა გაურკვეველი და არავინ იცის საიდან მოტანილი ე.წ. „გაიდლაინების“ სისტემა. რაც პრაქტიკულად არაფერს ნიშნავს, გარდა იმისა, რომ პროკურატურამ სასამართლოს პირდაპირ განუსაზღვრა, თუ კონკრეტულად რა გადაწყვეტილება ან განაჩენი უნდა გამოითქვას. ამ სისტემამ პრაქტიკულად უსარგებლო გახადა სასამართლოს მუშაობის ეფექტურობა და უკანა პლანზე გადასწია სასამართლოს ობიექტურობა და მიუკერძოებლობა, რადგან მოქმედი „გაიდლაინებით“ ზუსტად არის განსაზღვრული, თუ რა უნდა გააკეთოს მოსამართლემ, რაც რეალურად ნიშნავს იმას, რომ მოქმედ მოსამართლეს წართმეული აქვს უფლება, თავისი შინაგანი რწმენით გამოითქვას განაჩენი, თუ გადაწყვეტილება. ეს რეალურად ნიშნავს იმას, რომ სასამართლომ დაკარგა თავისი ძირითადი ფუნქცია და იქცა ტექნიკურ სამსახურად, რომელიც უსიტყვოდ აკანონებს პროკურატურის ნებისმიერ მოთხოვნას.

2008-2009 წლებში სისხლის სამართლის საპროცესო და მატერიალურ ნაწილში შეტანილი ცვლილებებით, სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატასა და უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატას უფლება მიეცა, აღარ განეხილა საჩივრები და პირდაპირ თავისი შეხედულებებისამებრ, დასაშვებობის მოტივით, ეთქვა უარი აპელანტისა და კასატორისთვის საქმის განხილვაზე, რაც რეალურად ქმარება სასამართლოს, მოიცილოს ხელისუფლებისათვის არასასურველი მომჩივანი მხარე და უარი უთხრას მას საქმის განხილვაზე, მიუხედავად იმისა, დასაბუთებულია თუ არა ეს უარი.

ასევე არ შეიძლება არ შევხოთ იმ გარემოებას, რომ დღევანდელ სისხლის სამართალში პრაქტიკულად უგულებელყოფილია მტკიცებულებების

მოპოვების, გამაგრების, შესახეობის და დასაშვებობის პრინციპი და მოქმედი სასამართლოები კონვეიერული წესით აკანონებენ პროკურატურის მიერ მოთხოვნილ ყველა საგამოძიებო მოქმედებას.

ასევე საგულისხმოა, რომ ამ ფონზე მხოლოდ ფიქტიური დანიშნულება ღარჩა მხარეთა შეჯიბრებითობის პრინციპს, რადგან სისხლის სამართალში საქმეთა 90 პროცენტი მთავრდება საპროცესო შეთანხმებით, ანუ პროკურატურის გამარჯვებით და დღეს მოქმედი საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტი პრაქტიკულად იქცა ბიუჯეტის შვესების წყაროდ. ამ მოდელს არაფერი აქვს საერთო დასავლეთის ქვეყნებში უკვე აპრობირებულ საპროცესო შეთანხმების ინსტიტუტთან. ჩვენში იგი იქცა თავისუფლების, ან ნაკლები სასჯელის ყიდვის საშუალებად.

ჩემი აზრით, დღეს საქართველოში მოქმედ სისხლის სამართლისა და ადმინისტრაციული სამართლის პოლიტიკას არაფერი აქვს საერთო ცივილიზებულ სამართალთან და იგი უფრო აზიურ მოდელად შეიძლება ჩაითვალოს.

ასეთმა მიდგომამ პრაქტიკულად უფუნქციო გახადა ადამიანის უფლებათა დამცველების, ადვოკატების საქმიანობა და მათი სამართლიანი უკმაყოფილების ჩასახშობად ხელისუფლებამ ამა თუ იმ მიზეზით დაიწყო ადვოკატების მასობრივი დევნა-დაპატიმრება. მეორე მხრივ, ხელისუფლებამ შექმნა კონტროლირებადი ადვოკატების ინსტიტუტი, რომლებიც სხვადასხვა პროექტის სახით დაფინანსდა ხელისუფლების მხრიდან. ამ გზით ხელისუფლებამ გზიდან ჩამოიშორა დამოუკიდებელი ადვოკატების დიდი ჯგუფი და ამ მხრივაც სრულ კონტროლს მიაღწია.

ადმინისტრაციული სამართლის კუთხით ხელისუფლებამ მოახერხა და კანონმდებლობის სისტემური ცვლილებებით, ერთი მხრივ, მაქსიმალურად გაზარდა ადმინისტრაციული ჯარიმების რაოდენობა და, მეორე მხრივ, მაქსიმალურად გაზარდა ადმინისტრაციული პატიმრობის ვადა, რამაც ისევ და ისევ ტოტალური კონტროლის დასამყარებლად დიდი როლი ითამაშა.

არ შემოიღია რამდენიმე სიტყვით არ შევხვო ბოლოდროინდელი პოლიტიკური მოვლენების დროს ხელისუფლების მხრიდან განხორციელებულ დაყადაღებებს და კოლოსალურ ჯარიმებს, რაც ხორციელდება ხელისუფლების ერთი შტოს, კერძოდ, სახელმწიფო აუდიტის (ყოფილი კონტროლის პალატის) სამსახურის მიერ, რაც ჩემი აზრით მეტი არაფერია, თუ არა პოლიტიკური ოპონენტების დევნა და მათი პოლიტიკური საქმიანობისათვის ხელის შეშლა. ამ შემთხვევაშიც გადამწყვეტი როლი სასამართლომ ითამაშა, რადგან სასამართლომ ყველა შემთხვევაში უპირობოდ, ყოველგვარი სამართლებრივი საფუძვლების გარეშე დააკანონა სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის ყველა მოთხოვნა.

ამდენად, ნათელია, რომ 1998 წელს „ახალგაზრდა რეფორმატორთა“ მიერ დაწყებული და დღემდე მიმდინარე „სასამართლო რეფორმა“ მეტი არაფერია, თუ არა ხელისუფლების მხრიდან განხორციელებული ყოველგვარი უკანონობის დაკანონება და ლეგიტიმაცია. ბუნებრივია, ამ პროცესს არაფერი აქვს საერთო დემოკრატიულობასა და კანონის უზენაესობასთან.

ჩემი მსჯელობის დასადასტურებლად მოვიშველიებ ოფიციალურ სტატისტიკას. მაგალითად, 2010-2011 წლებში საქართველოს ყველა სასამართლოში განხილულ იქნა დაახლოებით 140 000 სისხლის სამართლის საქმე, რომელთაგანაც 12 000-ზე მეტი დამთავრდა საპროცესო შეთანხმებით ანუ პროკურატურის გამარჯვებით და მხოლოდ 46 შემთხვევაში გამოიტანა სასამართლომ გამამართლებელი განაჩენი.

ასევე, სტატისტიკის მიხედვით, ადმინისტრაციულ საქმეებში ჯარიმების და ადმინისტრაციული პატიმრობის ნაწილში, სასამართლომ დააკმაყოფილა მოთხოვნათა 95%, ანუ გადაწყვეტილება მიიღო სახელმწიფოს სასარგებლოდ.

ამ ყველაფრის ფონზე დღეისათვის ქვეყანაში გვყავს 24 000-მდე პატიმარი, 300 000-ზე მეტი გასამართლებული და პრობაციონერი.

ამ ციფრებს თუ შევუსაბამებთ მოსახლეობის სრულწლოვანი ნაწილის რაოდენობას, მივიღებთ ასეთ სურათს: რომ დღეს საქართველოში ყოველი მესამე მოქალაქე ნასამართლევა; სამწუხაროდ, თითქმის არ არსებობს ოჯახი, რომლის ერთი წევრი მაინც არ იყოს გასამართლებული ან ადმინისტრაციულად დასჯილი.

დასკვნების გამოტანა თქვენთვის მომინდვია, მკითხველო.

